

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 417/2023-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **obchodnej spoločnosti ZENI Holding, s. r. o.**, Špitálska 53, Bratislava, IČO 46 107 860, právne zastúpenej advokátom Mgr. Štefanom Slováčikom, Palánok 3, Nitra, proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 39 Up 1987/2022 zo 17. marca 2023 a uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 39 Up 1987/2022 z 24. apríla 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 7. júla 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) č. k. 39 Up 1987/2022 zo 17. marca 2023 (ďalej aj „uznesenie z marca 2023“) a č. k. 39 Up 1987/2022 z 24. apríla 2023 (ďalej aj „uznesenie z apríla 2023“ alebo spolu ďalej aj „napadnuté uznesenia“).

Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenia zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že okresný súd v rámci upomínacieho konania platobným rozkazom č. k. 39 Up 1987/2022 zo 16. januára 2023 (ďalej len „platobný rozkaz“) zaviazal sťažovateľku zaplatiť žalobcovi sumu 47 000 eur s príslušenstvom.

3. Proti platobnému rozkazu podala sťažovateľka odpor, ktorý odôvodnila tým, že medzi ňou a žalobcom neexistuje žiadna zmluva o dodaní alebo iný dôkaz preukazujúci dodanie tovaru či služby. Predložená faktúra a dodací list nepreukazujú podľa jej názoru množstvo ani cenu tovaru.

4. Okresný súd odpor sťažovateľky uznesením z marca 2023 vydaným vyšším súdnym úradníkom odmietol. V odôvodnení napadnutého uznesenia vyšší súdny úradník uviedol, že odpor nebol vecne odôvodnený v takom rozsahu, ako to predpokladá § 11 ods. 4 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“).

5. Sťažovateľka proti uzneseniu z marca 2023 podala sťažnosť, v ktorej namietala, že spornú faktúru v kontrolnom výkaze uviedla nedopatrením a z účtovníctva ju už vyradila. Tiež namietala nesprávnu fakturáciu s prihliadnutím na zmenu cien v priebehu roka a poukázala aj na to, že faktúra nereflekтуje na odpočítanie skladových zásob.

6. Okresný súd napadnutým uznesením z apríla 2023 sťažnosť zamietol. V odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol: „*Žalovaný v podanom odpore taktiež uviedol, že mu Faktúra bola doručená a že ju eviduje vo svojom účtovníctve a aj uviedol vo svojom kontrolnom výkaze. Vzhľadom na uvedené si pre overenie týchto informácií súd vyžiadal v predmetnom konaní súčinnosť príslušného orgánu, ktorým je Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, ktorý potvrdil, že oba daňové subjekty uviedli preverovanú faktúru vo svojich riadnych kontrolných výkazoch DPH. Žalovaný tak vo vzťahu ku finančnej správe tvrdí, že došlo ku zdaniteľnému plneniu a teda v tomto zmysle žalovaný Faktúru žalobcu nerozporoval a v plnej miere uznal. Kontrolný výkaz je dokument obsahujúci informácie o vymedzených dodávkach tovaru a služieb platiteľov dane. Jeho prostredníctvom sa vykazujú údaje o vykonaných a zároveň aj o prijatých transakciách na základe vyhotovených faktúr. Uvedené tak je v rozpore s tvrdeniami žalovaného o tom, že žalobca tovar vo fakturovanej cene nedodal, resp. že neexistuje dôkaz o tom, aké množstvo tovaru a surovín mu malo byť dodané.*“ Okresný súd zároveň zdôraznil, že podľa § 11 ods. 4 zákona o upomínacom konaní v odôvodnení odporu musia byť uvedené také skutočnosti, ktoré závažným spôsobom spochybňujú žalobcom uplatnený nárok, a svoje tvrdenia musí žalovaný v lehote na podanie odporu osvedčiť listinnými dôkazmi, na ktoré sa odvoláva, inak sa odpor nepovažuje za vecne odôvodnený. Podľa okresného súdu samotné odporovanie určitej skutočnosti, jej negácia a popieranie vyžaduje kvalifikované odporovanie, teda musí ísť o také skutočnosti, ktoré závažným spôsobom spochybňujú žalobcom uplatnený nárok. Pokiaľ išlo o preukázanie sťažovateľkiných tvrdení, okresný súd uviedol: «*... tvrdenia žalovaného sú do istej miery rozporuplné, keď na jednej strane spochybňuje existenciu dôkazu o množstve tovaru, ktorý mu mal byť dodaný a na druhej jednoznačne uvádza, že žalobca mu nedodal tovar vo vyfakturovanej cene. Žalovaný svoje tvrdenia uvedené v odpore naviac neosvedčil žiadnymi listinnými dôkazmi. Žalovaný síce k sťažnosti priložil svoju kalkuláciu, z ktorej má podľa jeho tvrdení vyplývať nesprávna fakturácia zo strany žalobcu, keď suma surovín na výrobu produktov predaných žalovanému bola po odpočítaní skladových zásob vyššia o 24.265,81 Eur oproti tej, ktorú uvádza žalobca, pričom žalobca neposkytol žiadne doklady potvrdzujúce nákup a odpísanie surovín na výrobu predmetných produktov. Pravdivosť takto žalovaným „dodatočne vytvoreného“ dôkazu však nebolo možné objektívne posúdiť*»

s ohľadom na absenciu akýchkoľvek ďalších dôkazných prostriedkov. Žalovaný tak ani v sťažnostnom konaní nedoplnil skutočnosti a listinné dôkazy, ktoré by závažným spôsobom spochybňovali žalobcom uplatnený nárok. Súd v tejto súvislosti uvádza, že pokiaľ by k plneniu vyplývajúcej z vystavenej Faktúry žalobcom nedošlo, alebo ako žalovaný tvrdí táto bola vystavená v rozpore so zákonom, žalovaný mal možnosť vystavenú Faktúru žalobcovi vrátiť, neuviesť ju vo svojom účtovníctve a neuviesť ju v kontrolnom výkaze pre daň z pridanej hodnoty... Žalovaný dodatočne v podanej sťažnosti už síce uvádza, že žalobcom uplatňovanú faktúru len nedopatrením uviedol v kontrolnom výkaze, pričom túto už vyradil z účtovníctva a vracia ju žalobcovi, nakoľko fakturácia nebola správna, avšak žalovaný toto svoje tvrdenie súdu žiadnym spôsobom nepreukázal.»

II.

Argumentácia sťažovateľky

7. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti vyjadrila presvedčenie o neudržateľnosti a arbitrárnosti napadnutých uznesení okresného súdu. Opakovane prezentovala presvedčenie, že žalobcov nárok spochybnila dostatočným spôsobom, a uviedla, že nemohla doložiť listiny k právnemu vzťahu, o ktorom tvrdí, že neexistuje.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je presvedčenie sťažovateľky o porušení jej práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutými uzneseniami, ktorými bol jej odpor proti platobnému rozkazu vydanému v upomínacom konaní odmietnutý z dôvodu, že nebol dostatočne vecne odôvodnený.

III.1. K namietanému porušeniu práv uznesením z marca 2023:

9. Napadnuté rozhodnutie okresného súdu o odmietnutí odporu z marca 2023 je uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom, pričom v zmysle § 239 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov je proti nemu prípustná sťažnosť, o ktorej bude rozhodovať sudca.

10. Sťažovateľka využila možnosť podať proti uzneseniu okresného súdu z marca 2023 sťažnosť. O podanej sťažnosti rozhodol okresný súd konajúci prostredníctvom sudcu napadnutým uznesením o zamietnutí sťažnosti.

11. Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd [čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy (napr. IV. ÚS 369/2020)].

12. Ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, v zmysle ktorej je právomoc ústavného súdu vo vzťahu ku konkrétnemu namietanému rozhodnutiu alebo postupu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (napr. I. ÚS 107/2019, II. ÚS 322/2023). Vychádzajúc z tejto judikatúry, ústavný súd konštatuje existenciu procesnej prekážky brániacej prerokovaniu tejto časti ústavnej sťažnosti, ktorou je nedostatok právomoci ústavného súdu.

13. Sťažovateľka využila dostupný prostriedok nápravy a proti rozhodnutiu okresného súdu podala sťažnosť. Okresný súd konajúci prostredníctvom sudcu o sťažnosti sťažovateľky rozhodol tak, že ju zamietol. Ochrana ústavných práv sťažovateľky jej bola poskytnutá okresným súdom, ktorý v rámci svojej rozhodovacej činnosti bol viazaný ústavou a dohovorom a primerane ich aj aplikoval.

14. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti uzneseniu z marca 2023 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu práv uznesením z apríla 2023:

15. Ústavný súd považuje za potrebné na úvod uviesť, že sťažovateľka v ústavnej sťažnosti napriek právnemu zastúpeniu nepredniesla takmer žiadnu argumentáciu, ktorou by napadnuté uznesenie z apríla 2023 relevantne spochybnila. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti znova zopakovala tvrdenie, že faktúru v kontrolnom výkaze uviedla nedopatrením, a opätovne spochybnila správnosť fakturácie. Prezentované argumenty však ostali aj v konaní pred ústavným súdom iba v rovine nepodložených tvrdení.

16. Ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie okresného súdu z apríla 2023, aby posúdil zlučiteľnosť jeho obsahu s limitmi čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, t. j. posudzoval jeho ústavnú udržateľnosť. Poukazujúc na citované časti odôvodnenia napadnutého uznesenia, ústavný súd je toho názoru, že okresný súd sa vyčerpávajúcim a ústavne udržateľným spôsobom vysporiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré sťažovateľka v sťažnosti proti uzneseniu z marca 2023 namietala. Okresný súd podaný odpor vrátane priloženej kalkulácie riadne preskúmal a konštatoval, že medzi tvrdeniami sťažovateľky sú rozpory. Na jednej strane sťažovateľka tvrdila neexistenciu vzťahu so žalobcom, na druhej strane spochybňovala množstvo a cenu dodaného tovaru. V súvislosti s námietkou sťažovateľky, že nemohla predložiť žiaden listinný dôkaz, keďže tvrdí, že právny vzťah medzi ňou a žalobcom neexistoval, ústavný súd poukazuje na tú časť odôvodnenia uznesenia z apríla 2023, v ktorej sa uvádza, že sťažovateľka nedoložila žiaden listinný dôkaz, ktorým by preukázala reklamáciu žalobcom vystavenej faktúry, nepreukázala, že prípadné rozpory riešila napr. opravným alebo dodatočným kontrolným výkazom. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľka, hoci mala možnosť preukázať svoje tvrdenia, neurobila tak. Ústavný súd preto túto časť jej argumentácie považuje za neopodstatnenú.

17. Problematikou vecného odôvodnenia odporu sa zaoberal aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaniach vedených pod sp. zn. 3Obo/403/1998 aj sp. zn. 1 Ndob 2/2021, kde uviedol, že

„...odporca musí odpor náležite odôvodniť vo veci samej, t. j. musí namietat' opodstatnenosť uloženej povinnosti (jej dôvod alebo výšku), v opačnom prípade ho súd uznesením odmietne. Uvedenie dôvodu nesplnenia povinnosti, resp. nesúhlas s platobným rozkazom, nemôže vyvolať následok zrušenia platobného rozkazu, a preto ho nemožno považovať za odôvodnenie vo veci samej, ale len za oddaľovanie právoplatného ukončenia sporu.“.

18. Na záver ústavný súd konštatuje, že právne závery obsiahnuté v napadnutom uznesení okresného súdu nevykazujú znaky arbitrárnosti, zjavnej neodôvodnenosti či svojvôle, čo by bolo možné konštatovať len v prípade, ak by sa natoľko odchýlili od znenia príslušných ustanovení zákona, že by tým zásadne popreli jeho účel a význam (m. m. III. ÚS 264/05, I. ÚS 23/2010). Ústavný súd, opätovne zdôrazňujúc súladnosť postupu podľa už uvedených ustanovení zákona o upomínacom konaní, poukazuje na svoj už stabilný právny názor, podľa ktorého uplatňovanie zákona v súdnom konaní a postup súdu v súlade s platným a účinným zákonom (s procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi) nemožno hodnotiť ako porušenie základných ľudských práv, teda ani považovať za porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy či práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto je ústavná sťažnosť v tejto časti zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. septembra 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu